

РЕШЕНИЕ

№ 589

гр. Ямбол, 23.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XV СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Марина Хр. Христова Иванова

при участието на секретаря Й.Г.П.

като разгледа докладваното от Марина Хр. Христова Иванова Гражданско дело № 20232330100362 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по искова молба на „АПС Бета България“ ЕООД, с която се претендира да бъде прието за установено по отношение на ответника Ж. Н. В., че дължи на ищцовото дружество сумите, за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. №*** г. на ***РС.

Твърди се, че на 03.09.2016г. ответникът е сключил по електронен път договор за кредит № *** с „Кредисимо“ ЕАД, при спазване на изискванията на ЗПК, СЕЕУУ, ЗПФУР. По силата на договора е получил сумата от 1000 лева, като се е съгласил да върне 12 броя вноски по 103,10 лева в срок до 31.08.2017 г., когато е падежидала последната вноска. Уговорен е и фиксиран лихвен процент в размер на 41.24 %, както и годишен процент на разходите в размер на 50 %. В Раздел X, чл. 2 от Общите условия за предоставяне на кредити на заемодателя /"ОУ"/, неразделна част от договора за кредит, страните са се съгласили, че длъжникът ще дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва върху всяка забавена погасителна вноска. Освен това длъжникът е сключил на 03.09.2016 г. Договор за предоставяне на поръчителство с „Ай Тръст“ ЕООД, с който дружеството се е задължило да сключи договор с трето лице - „Кредисимо“ ЕАД и да отговаря пред него солидарно с ответника за всички негови задължения по договора за кредит. В изпълнение на договора между „Кредисимо“ ЕАД и „Ай Тръст“ ЕООД е сключен договор за поръчителство, по силата на който поръчителят е поел задълженията на длъжника по кредита. Длъжникът не е

изпълнил задълженията си по кредитния договор и кредиторът е поканил „Ай Тръст“ да направи това. За тази покана и в изпълнение на уговореното в чл. 3, ал. 2 от Договора за предоставяне на поръчителство поръчителят е изпратил уведомление до длъжника на 18.02.2021 г., в което е посочил всички дължими суми и предстоящо плащане. На 23.02.2021 г. поръчителят е изплатил на кредитора дължимите суми по главница, договорни лихви и обезщетение за забава в размер на законната лихва за забава, а също така е уведомил по електронна поща длъжника за извършеното плащане съобразно уговореното в чл. 3, ал. 4 от Договора за предоставяне на поръчителство, за встъпването на „Ай Тръст“ в правата на кредитора, както и за задължението му за заплащане на възнаграждение по Договора за предоставяне на поръчителство в размер на 884,88 лева, ведно със сумата от 348,10 лева, представляваща обезщетение за забава върху дължимото възнаграждение по Договора за предоставяне на поръчителство. С Договор за продажба и прехвърляне на вземания /цесия/ от 02.03.2021 г. „Кредисимо“ ЕАД и „Ай Тръст“ ЕООД като цедент са прехвърлили своите вземания към ответника по договора за потребителски кредит на ищеца като цесионер. Длъжникът е уведомен за цесията на посочената от него в договора електронна поща с имейл от 30.03.2021 г. Длъжникът не е изпълнил в срок задълженията си по Договора за кредит до изтичането на крайния срок за погасяване на кредита.

Претендира се за уважаване на иска, както и присъждане на разноски.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът чрез особения представител оспорва иска по основание и размер. Оспорва твърденията да е налице сключен договор за кредит. Липсвали доказателства за съставяне на електронни документи , за което излага съображения. Липсвали доказателства за действителното предаване на сумата от 1000 лв. Прави възражение за нищожност на клаузи в договора – за ГПР. Липсвала индивидуализация в договора за цесия по отношение на процесния кредит и процесния длъжник. Оспорва се и представеният договор за поръчителство. Прави се възражение да е извършено плащане от страна на поръчителя, поради което не се дължало и претендираното възнаграждение. Иска се отхвърляне на иска.

В с.з. ищецът, редовно уведомен , не изпраща представител.

Ответникът се представлява от особен представител, чрез който оспорва иска.

Съдът въз основа на доказателствата приема за установено от **фактическа страна** следното:

По делото е представено копие от Договор за потребителски кредит № ***/***/г., сключен между „Кредисимо“ АД и ответника, с Приложение №1 към него, за сумата от 1000 лв., със срок на договора -12 месеца и брой на погасителните вноски -12, всяка в размер на 103, 10 лв., като лихвеният процент по кредита е 41.24 %, а ГПР - 50%. Общият размер на плащанията е 1 237, 20 лв. В приложението е инкорпориран и съответния погасителен план. Приети са и ОУ към договора, като в същите е налице

клауза (Раздел X, чл.2), че при забава на плащането на погасителна вноса се дължи обезщетение за забава в размер на действащата законна лихва върху всяка забавена погасителна вноса, ведно с всички разноси за извънсъдебно и/или съдебно събиране на вземането, направени от кредитора. Според чл.8 от раздел VI на ОУ при плащане, недостатъчно да погаси всички дължими към съответния момент суми, с платената сума се погасяват първо разноските на кредитора, после начислената законна лихва за забава, договорната лихва и накрая главницата.

Видно от Договор за предоставяне на поръчителство от 03.09.2016г., сключен между „Ай Тръст“ ЕООД и ответника, поръчителят се е задължил спрямо длъжника да сключи договор за поръчителство с „Кредисимо“, по силата на който да отговоря пред него солидарно с потребителя за изпълнение на всички задължения по договора за потребителски кредит, както и за всички последици от неизпълнението на задълженията на потребителя по същия договор (чл.1 ал.1). За поемане на тези задължения, потребителят дължи възнаграждение на поръчителя, посочено в Приложение №1 към договора –по 73,75 лв. на месец. Съгласно Раздел IV, чл. 8, ал. 4 на Договора за предоставяне на поръчителство ответникът има право да заплаща възнаграждението на поръчителя по банкова сметка на „Ай Тръст“ или на „Кредисимо“, или по начините, установени в договора за кредит. Съгласно чл. 8, ал. 5, „Кредисимо“ е овластено да приема вместо поръчителя плащане от ответника на възнаграждението му, както и на всички други вземания на поръчителя. В случай че платената сума не е достатъчна да погаси изискуемите задължения, се погасяват с приоритет задълженията към „Ай Тръст“. Договорът за поръчителство между страните е сключен въз основа на Раздел III, 3 чл.12 от ОУ и чл. 4 ал.1 от договора за кредит-когато е посочено в заявлението, че кредитополучателят ще предостави обезпечение - или във вид на банкова гаранция в срок от десет дни от подаване на заявлението или като сключи договор за предоставяне на поръчителство в срок до 48 часа от подаване на заявлението.

На 03.09.2016 г. между „Кредисимо“ ЕАД и „Ай Тръст“ ЕООД е сключен договор за поръчителство. Поръчителят се е задължил да отговоря пред „Кредисимо“ солидарно с потребителя за всички задължения по договора за потребителски кредит. Съгласно чл.4 ал.1 от този договор, аналогичен на чл.3 ал.1 от Договора за предоставяне на поръчителство между длъжника и „Ай Тръст“ ЕООД, поръчителят е длъжен при писмено поискване от страна на „Кредисимо“ да плати всички изискуеми задължения.

По делото е приет и Договор за продажба и прехвърляне на вземания /цесия/ от 02.03.2021 г. сключен между „Кредисимо“ ЕАД – цедент 1, „Ай Тръст“ ЕООД – цедент 2 и ищцовото дружество-цесионер, по силата на който първите две дружесва продават на ищецасвои парични вземания подробно описани и индивидуализирани в

Приложение № 1 към договора, неразделна част от него. В чл. 4 от договора е уговорено цеденти 1 и 2 да уведомят длъжниците съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, което ще изпълнят чрез пълномощник, като на датата на подписване на договора предоставят на цесионера пълномощно да изпраща писмените уведомления, а последният се задължава да уведоми длъжниците.

Представени са по ч.гр.д.№ *** год. г. на ***РС пълномощни от 24.03.2021 г. с нотариална заверка на подписите на представляващите „Кредисимо“ ЕАД и „Ай Тръст“ ЕООД. В Приложение № 1 към индивидуален договор за продажба и прехвърляне на вземания, представено в заповедното производство, фигурира вземането към ответника, под № ***.

Приложен е още Стандартен европейски формуляр, включително Приета е и разписка за извършено плащане, видно от която на 05.09.2016 год. на ответника е изплатена на каса на Изипей сумата от 1000 лв., с наредител Кредисимо ЕАД.

Въз основа на горното съдът прави следните **правни изводи**:

Предявени са обективно съединени установителни иски с правно основание чл. 422 от ГПК вр чл. 6 от ЗПФУР вр чл. 9 от ЗПК и чл. 240 от ЗЗД.

Съгласно чл. 240, с договора за заем заемотелят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество. Заемотелят дължи лихва само ако това е уговорено писмено.

Съгласно разпоредбата на чл. 9 ал. 1 от ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Разпоредбата на чл. 138 ал. 1 от ЗЗД урежда договора за поръчителство, с който поръчителят се задължава спрямо кредитора на друго лице да отговори за изпълнение на неговото задължение, а според ал. 2 поръчителството може да съществува само за действително задължение, включително за бъдещо и за условно задължение. Съгласно чл. 143 ал. 1 изр. 1 и 2 от ЗЗД, поръчителят, който е изпълнил задължението, може да иска от длъжника главницата, лихвите и разноските, които е направил, след като го е уведомил за предявения срещу него иск. Той има право и на законни лихви върху заплатените суми от деня на плащането.

В Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние /ЗПФУР/ е уредена възможност за сключване на Договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние - едно или повече. /чл. 6/. Съгласно чл. 10, ал. 1 ЗПФУР, преди потребителят да бъде обвързан от предложение или от договор за предоставяне на финансови услуги от разстояние,

доставчикът е длъжен да го уведоми своевременно за всички условия на договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние и да му предостави информацията по чл. 8 и чл. 9 на хартиен или на друг, траен носител, достъпен за потребителя. Следователно твърденията от ищеца действия в тяхната последователност биха били достатъчни, за да се установят предпоставките за сключване на процесния договор с ответника, ако се докаже изпълнението на посочените в горната разпоредба условия, но най-вече, че цялата информация, съдържаща се в разпоредбата на чл. 10 ЗПФУР действително е била получена по описания начин от ответника. Тъй като ищецът твърди, че информацията, свързана със сключване на договора и извършените потвърждения от страна на ответника е извършвано по електронен път, на електронните адреси на страните, то за да произведе действие тази размяна би следвало ищецът да докаже, че това е извършвано съобразно изискванията на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги /ЗЕДЕУУ/, с предишно наименование – Закон за електронния документ и електронния подпис /ЗЕДЕП/.

Според трайната и непротиворечива съдебна практика, разпоредбата на чл. 3, ал. 2 ЗЕДЕУУ приравнява електронния документ на писмения му аналог, поради което връчването на писмените изявления следва да намери приложение и относно електронните документи. В конкретния случай, с оглед предвиденото в чл. 6 и чл. 7 от същия закон следва, че релевантният момент за преценка на последиците от изявленията, служебната информация и прикачени файлове, е получаването на електронната поща. С постъпването на цялата тази електронна информация, на електронните адреси на страните се счита, че всяко изявление и/или съответния прикачен документ са приети от адресата – чл. 10 ЗЕДЕУУ. Без значение е дали или кога е отворено съобщението – съдържанието му се счита за узнато от адресата от датата на постъпването, съответно от изтеглянето на електронния документ. Следователно, за да се приеме, че договорът е произвел действие между страните, следва да се установи, съобразно приетия от страните начин на комуникация, че са изпълнени изискванията на посочените разпоредби от ЗПФУР и ЗЕДЕУУ, т.е. че задължителната за сключване на договора информация е достигнала до потребителя.

В конкретния случай са представените разпечатки от електронните документи, свързани с твърдяната от ищеца размяна на информация. Ето защо съдът приема, че са представени доказателства, които установяват, че именно ответникът е автор на електронната заявка по смисъла на чл. 4 ЗЕДЕУУ, както и че доставчикът на финансовата услуга от разстояние го е уведомил своевременно за всички условия на договора за предоставяне на финансови услуги от разстояние, съответно, че му е предоставил информацията по чл. 8 и чл. 9 ЗПФУР, съгласно изискванията на чл. 10 от същия закон.

Съгласно чл. 18, ал. 1 ЗПФУР, при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е: изпълнил задълженията си за предоставяне на информация на потребителя; спазил сроковете по чл. 12, ал. 1 или 2; получил е съгласието на потребителя за сключване на договора и, ако е необходимо, за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор. В настоящия случай, ищецът е доказал изпълнението на посочените условия, т.к. и предвид оспорванията на особения представител на ответника е представил електронни копия от документа, поради което и следва да се приеме, че между страните е постигнато съгласие за сключване на процесния договор за кредит.

Освен изложеното съдът приема, че сумата е реално предадена на ответника на каса на Изипей, за което е представена и съответната неоспорена разписка.

С оглед на изложените обстоятелства, съдът приема, че между страните по договора е възникнало облигационно правоотношение, съответно задължение за връщане на дадената сума, като липсват твърдения или доказателства длъжникът да е извършил плащане в пълен или частичен размер на главницата и възнаградителната

лихва.

Относно сключения договор за предоставяне на поръчителство с ищеца, по който се претендира задължение за плащане на договореното възнаграждение и лихва, съдът приема следното: Касае се договор, който изрично не е уреден от закона, но чието сключване е допустимо съобразно чл.9 от ЗЗД. В това съглашение не участва кредиторът, поради което той не е обвързан от волеизявленията на трети лица. Постигнатите между страните по договора за кредит уговорки могат да бъдат променени само по тяхно взаимно съгласие, изразено по същия ред, както първоначалното. Липсва писмено изявление на самия кредитор, адресирано до длъжника и съответно прието писмено от него за такава промяна. Следователно меродавни са уговорките по кредитното правоотношение, като поръчителят може да поеме само съдържащите се в тях задължения на кредитополучателя. Освен това за сключената от длъжника и поръчителя- търговец сделка важат изискванията на ЗЗП. Търговецът предоставя услуга по занятие, свързана с обезпечаване и плащане на задължения на потребителя към трето лице. Уговореното възнаграждение на поръчителя, формирано от 73, 75 лв. на месец за периода на действие на договора, или общо 885 лв. е почти равно на главницата по договора за кредит. Основателни са възраженията на особения представител, че е налице неравнопоставеност в правата и задълженията на страните по сделката и същата противоречи на ЗЗП. Налице е неравнопоставена клауза по см. на чл. 143 ал.1- уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Ето защо съдът приема за нищожна клаузата за така формираното възнаграждение и същото е недължимо. Това не води обаче до нищожност на договора за кредит, който има самостоятелен характер. Неоснователни са доводите на ответната страна за нищожност на договора поради противоречие с чл.11, ал.1 т.10, чл.19 на ЗПК. Посочения в договора годишен процент на разходите съответства на законовата норма , т.к. не надвишава максималния по чл.19, ал. 4 ЗПК- пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Възнаграждението на поръчителя произтича от отделен договор и не е част от задължението по договора за кредит. Нищожна е само клаузата, надвишаваща определения в ал.4 размер- тази относно възнаграждението на поръчителя. Не се дължи и обезщетение за забава върху него. Исковете за тези вземания са неоснователни.

Съдът приема на следващо място, че вземането е надлежно прехвърлено на ищеца по сключения договор за цесия от 02.03.2021 год. и Приложение № 1 , неразделна част от последния, където под № *** фигурира именно процесното вземане. Освен изложеното длъжникът е надлежно уведомен от упълномощения за това от цедента нов кредитор, видно от приложените в заповедното производство пълномощни с нотариална заверка на подписите , както и с връчване на преписа от исковата молба на назначения му особен представител, поради особения характер на представителството на назначения от съда по чл.47, ал.6 ГПК процесуален представител и обема на неговите правомощия - Решение №198/18.01.2019г. по т.д. №193/2018г. на I-во т.о. на ВКС.

С оглед на гореизложеното предявените икове са частично основателни и следва да бъдат уважени частично. Ответникът дължи връщане на неплатената част от заетата сума, в случая цялата непогасена главница, договорни лихви, тъй като съгласно чл.20а ал.1 от ЗЗД, договорите имат силата на закон за тези, които са ги сключили. Дължи се и обезщетение за забава, тъй като на падежите на уговорените погасителни вноски не е осъществено точно изпълнение и длъжникът е изпаднал в забава.

Съгласно ТР № 4/2013 год. на ОСГТК -съдът в исковото производство се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за

изпълнение. В този смисъл и ЯРС намира, че ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски в заповедното производство в намален размер или общо – 92,78 лв.

С оглед частичното уважаване на исковата претенция, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски за настоящата инстанция в размер на 439,67 лв. – заплатена държавна такса, юрисконсултско възнаграждение и депозит за особен представител.

Водим от горното, ЯРС

РЕШИ:

Приема за установено, че Ж. Н. В., ЕГН ***** дължи на “АПС Бета България” ЕООД, с ЕИК *** сумата от **1000 лв.** - главница по договор за потребителски кредит от 03.09.2016 год., **237,20 лв.** – договорна лихва за периода 20.09.2016 – 20.08.2017 год., **486, 70 лв.** – законна лихва за забава за периода 20.09.2016 – 23.01.2021 год., ведно със законната лихва върху главницата от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение-08.08.2022 г. до окончателното плащане, като иска за сумата от 884, 88 лв. – възнаграждение по договор за предоставяне на поръчителство от 03.09.2016 год. и сумата от 348,10 лв. – лихва за забава по договор за предоставяне на поръчителство, като неоснователен – **ОТХВЪРЛЯ.**

ОСЪЖДА Ж. Н. В., ЕГН ***** да заплати на “АПС Бета България” ЕООД, с ЕИК ***, направените по заповедното производство разноски в размер на 92, 78 лв. и направените в настоящото производсто разноски в размер на 439, 67 лв.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред ЯОС.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____